ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 02-6299660 E-mail : droughtcenter@gmail.com

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 9 ตุลาคม 2569 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง ฝนตกหนักถึงหนักมากบริเวณประเทศไทย (มีผลกระทบในช่วงวันที่ 9 - 13 ตุลาคม 2569) ฉบับที่ 5 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2569 เวลา 05.00 น.

ในช่วงวันที่ 9 - 13 ต.ค. 69 บริเวณประเทศไทยจะมีสภาพอากาศแปรปรวน โดยมีลักษณะของฝนฟ้าคะนองลมกระโชกแรง ลูกเห็บตก และมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง ซึ่งจะมีผลกระทบตามภาคต่างๆ ตามช่วงเวลาดังนี้

ในวันที่ 9 ต.ค. 69: บริเวณด้านตะวันออกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้

ในวันที่ 10 ต.ค. 69: บริเวณภาคเหนือตอนล่าง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออก และภาคใต้

ในวันที่ 11 ต.ค. 69: ภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออก และภาคใต้

ในวันที่ 12 ต.ค. 69: ภาคใต้

ในวันที่ 13 ต.ค. 69: ภาคใต้

ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงปลายฤดูฝนบริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ตอนบน ประกอบกับร่องมรสุมจะพาดผ่านภาคใต้ตอนบน ในขณะที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ยังคงพัดปกคลุมทะเลอันดามัน ภาคใต้ และอ่าวไทย

ขอให้ประชาชนระวังอันตรายจากฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง ฝนตกหนักถึงหนักมากและฝนตกสะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก โดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านและพื้นที่ลุ่ม โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มต่ำซึ่งอาจเกิดน้ำท่วมขังได้ รวมทั้งควรหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่โล่งแจ้ง ใต้ต้นไม้ใหญ่ และป้ายโฆษณาที่ไม่แข็งแรง

สำหรับคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันและอ่าวไทยในบริเวณฝนฟ้าคะนองจะมีคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ชาวเรือบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามัน ควรตรวจสอบเส้นทางและเดินเรือด้วยความระมัดระวัง รวมทั้งหลีกเลี่ยงการเดินเรือในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง

ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ขอให้ประชาชนวางแผนการใช้ชีวิตและการเดินทางในช่วงเวลาดังกล่าวอย่างระมัดระวัง

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 8 ต.ค. 69 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 9 ต.ค. 69

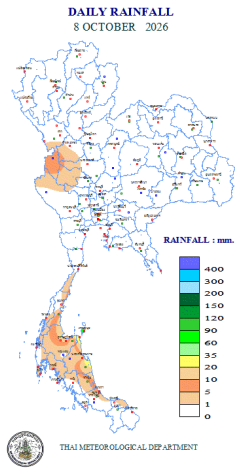

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.เกาะสมุย	สุราษฎร์ธานี	83.3	ฝนตกหนัก
2	อ.พุนพิน	สุราษฎร์ธานี	12.6	ฝนตกปานกลาง
3	อ.อุ้มผาง	ตาก	10.2	ฝนตกปานกลาง
4	อ.เมือง	สงขลา	9.0	ฝนตกเล็กน้อย
5	อ.เหนือคลอง	กระบี่	5.8	ฝนตกเล็กน้อย

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม) ไม่มีฝน (0 มม)

ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ต.ค. 69)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาตรน้ำในอ่างฯ 63,510 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 83 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 39,533 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 75) ปริมาตรน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (65,800 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 86) น้อยกว่าปี 2568 จำนวน 2,290 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 312.31 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 227.23 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 13,195 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาตรน้ำในอ่างฯ 58,823 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 83 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 35,273 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 75) ปริมาตรน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (61,212 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 86) น้อยกว่าปี 2568 จำนวน 2,388 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 250.05 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบายจำนวน 159.61 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 12,054 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุที่ รนก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุที่ รนก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุที่ รนก.	ปริมาตรน้ำ				ล้าน (ม.)
			ในอ่างฯ	% รนก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รนก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รนก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	18,577	75	11,832	65	92	1,184	963	81	872	80	100	26,009	19,540	75	12,705	66	6,469
ตอน	12	8,368	5,797	69	4,144	62	234	2,209	1,802	82	1,624	80	246	10,577	7,598	72	5,768	66	2,979
กลาง	3	1,331	1,162	87	1,090	87	28	419	382	91	351	90	31	1,750	1,544	88	1,441	87	223
ตะวันตก	2	26,605	25,894	97	12,617	95	9	170	136	80	125	79	11	26,775	26,030	97	12,741	94	745
ตะวันออก	6	1,515	1,408	93	1,314	92	54	1,118	1,066	95	1,003	95	60	2,633	2,474	94	2,317	94	168
ใต้	4	8,194	5,986	73	4,275	66	44	727	339	47	285	42	48	8,922	6,324	71	4,560	64	2,612
รวม	**35**	**70,838**	**58,823**	83	**35,273**	75	**461**	**5,828**	**4,687**	**80**	**4,260**	**79**	**496**	**76,666**	**63,510**	**83**	**39,533**	**75**	**13,195**

หมายเหตุ เปลี่ยนความจุอ่างขนาดกลางใหม่ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 และ 30 มิ.ย. 61, *ไม่คิดอ่างฯ ที่เกินความจุ ที่ รนก.

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาตรน้ำในอ่างฯ 18,668 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 75 ปริมาตรน้ำใช้การได้ 11,961 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 66 ปริมาณน้ำไหลลง 88.27 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 45.77 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 6,131 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาตรน้ำในอ่างฯ		ปริมาตรน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับได้อีก
	ปริมาตรน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาตรน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	9,291	69	5,491	57	37.42	51.88	1.00	1.00	4,171
สิริกิติ์	7,734	81	4,884	73	19.84	19.82	5.02	5.01	1,776
ภูมิพล+สิริกิติ์	**17,025**	**74**	**10,375**	**64**	**57.26**	**71.70**	**6.02**	**6.01**	**5,947**
แควน้อยฯ	755	80	712	79	11.06	10.86	0.86	0.86	184
ป่าสักชลสิทธิ์	888	102	873	102	19.95	22.59	38.89	43.20	-
รวมทั้งหมด	**18,668**	**75**	**11,961**	**66**	**88.27**	**105.15**	**45.77**	**50.07**	**6,131**

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 18 อ่าง ได้แก่ อ่างฯ สิริกิติ์ (81%) อ่างฯ แม่งัดสมบูรณ์ชล (95%) อ่างฯ กิ่วลม (91) อ่างฯ กิ่วคอหมา (98%) อ่างฯ แม่มอก (88%) อ่างฯ จุฬาภรณ์ (81%) อ่างฯ สิรินธร (93%) อ่างฯ ป่าสักชลสิทธิ์ (102%) อ่างฯ ศรีนครินทร์ (97%) อ่างฯ วชิราลงกรณ (98%) อ่างฯ ขุนด่านปราการชล (96%) อ่างฯ คลองสียัด(85%) อ่างฯ บางพระ (85%) อ่างฯ หนองปลาไหล (105%) อ่างฯ ประแสร์ (93%) อ่างฯ นฤบดินทรจินดา (98%) อ่างฯ แก่งกระจาน (102%) และอ่างฯ ปราณบุรี (81%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำยม แม่น้ำพระสทึง แม่น้ำท่าตะเภา ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำมูล แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำน่าน ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก

แม่น้ำบางประกง ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ท่วม

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 1,994 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 2,009 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +22.72 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 2.98 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 2,300 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 2,350 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.99 ม.รทก. (เมื่อวาน +16.05 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +15.46 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.58 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 127 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 131 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 81 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 45 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 1 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 714 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 736 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 0 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 0 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 12 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 14 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 223 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 256 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่า-อู่ทอง (ปตร.มะขามเฒ่า-อู่ทอง) 10 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่า-กระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 8 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 51 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 111 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 43 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C29B ปริมาณน้ำไหลผ่าน 2,977 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 2,145 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		3 ต.ค. 69	4 ต.ค. 69	5 ต.ค. 69	6 ต.ค. 69	7 ต.ค. 69	8 ต.ค. 69	9 ต.ค. 69		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.10	0.10	0.09	0.10	0.10	0.10	0.10	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ท่าน้ำนนทบุรี จ.นนทบุรี	0.13	0.12	0.12	0.12	0.13	0.13	-	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ท่าน้ำกรมชลประทานสามเสน กทม.	0.14	0.14	0.14	0.14	0.15	0.15	-	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 9 ต.ค. 69	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	2.48	-10.32
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	7.12	-8.88
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	3.97	-8.23
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	4.36	-7.64
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	4.57	-7.93
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	5.90	-8.60

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

3. ผลกระทบด้านการเกษตร ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

3.1 อุทกภัย ช่วงภัย 21 ส.ค. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 49 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุทัยธานี บึงกาฬ บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สุพรรณบุรี พังงา ระนอง และสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 161,275 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 1,802,927 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,373,172 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 305,980 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 123,775 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 3,638 ราย พื้นที่ 31,506 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 29,120 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 1,639 ไร่ และไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 747 ไร่ วงเงิน 74,806,394 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 136 ราย พื้นที่ 195 ไร่ วงเงิน 475,808 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ต.ค. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 38 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ ลำพูน อุทัยธานี ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สุรินทร์ อุดรธานี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี เกษตรกร 16,318 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 132,151 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 105,402 ไร่ บ่อกุ้ง 26,749 ไร่ กระชัง 178,354 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 16,318 ราย พื้นที่ 132,151 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 105,402 ไร่ บ่อกุ้ง 26,749 ไร่ กระชัง 178,354 ตรม. วงเงิน 722,592,711 บาท ช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 1 ราย พื้นที่ 1 ไร่ วงเงิน 2,445 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ต.ค. 69)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 29 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร นครสวรรค์ แม่ฮ่องสอน อุทัยธานี ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี เกษตรกร 24,988 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 14,787,646 ตัว แบ่งเป็น โค 39,578 ตัว กระบือ 22,496 ตัว สุกร 70,479 ตัว แพะ/แกะ 20,295 ตัว และสัตว์ปีก 14,634,798 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 2,437 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 183 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 4,537,578 ตัว แบ่งเป็น โค 89 ตัว กระบือ 13 ตัว สุกร 10,108 ตัว แพะ/แกะ 5 ตัว และสัตว์ปีก 4,527,363 ตัว (ข้อมูล ณ วันที่ 6 ต.ค. 69)

3.2 ดินโคลนทับถม ช่วงภัย 30 ก.ค. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด เชียงใหม่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน และเลย เกษตรกร 623 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 516 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 480 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 24 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 13 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 623 ราย พื้นที่ 516 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 480 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 24 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 13 ไร่ วงเงิน 3,612,858 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 20 ราย พื้นที่ 12 ไร่ วงเงิน 87,448 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ต.ค. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.3 ฝนแล้ง ช่วงภัย 8 ก.ค. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ อุทัยธานี และชัยนาท เกษตรกร 16,280 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 227,055 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 137,089 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 89,958 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 8 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 417 ราย พื้นที่ (พืชไร่และพืชผัก) 5,070 ไร่ วงเงิน 10,038,600 บาท **อยู่ระหว่างช่วยเหลือ** (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ต.ค. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.4 ภัยแล้ง ช่วงภัย 1 เม.ย. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี ฉะเชิงเทรา ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และนครศรีธรรมราช เกษตรกร 4,453 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 8,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,112 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 362 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 7,173 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,051 ราย พื้นที่ 2,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 879 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 1 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 1,766 ไร่ วงเงิน 8,328,649 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 216 ราย พื้นที่ 1,186 ไร่ วงเงิน 2,417,972 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ต.ค. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.5 อุทกภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – 20 ส.ค. 69

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 28 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ กาฬสินธุ์ นครพนม บึงกาฬ มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร หนองคาย อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ตราด ชัยนาท สระบุรี และระนอง เกษตรกร 46,652 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 275,524 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 252,124 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 19,654 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 3,745 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 25,194 ราย พื้นที่ 200,086 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 183,873 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 15,118 ไร่ และไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 1,095 ไร่ วงเงิน 281,127,002 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,613 ราย พื้นที่ 7,842 ไร่ วงเงิน 13,183,265 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ต.ค. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน นครพนม บึงกาฬ สกลนคร หนองคาย และอุบลราชธานี เกษตรกร 2,498 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 2,616 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,295 ไร่ บ่อกุ้ง 321 ไร่ กระชัง 190 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2,498 ราย พื้นที่ 2,616 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,295 ไร่ บ่อกุ้ง 321 ไร่ กระชัง 190 ตรม. วงเงิน 14,593,087 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 294 ราย พื้นที่ 177 ไร่ กระชัง 190 ตรม. วงเงิน 898,634 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ต.ค. 69)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง นครพนม และหนองคาย เกษตรกร 28,277 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 959,417 ตัว แบ่งเป็น โค 24,689 ตัว กระบือ 6,426 ตัว สุกร 26,553 ตัว แพะ/แกะ 720 ตัว และสัตว์ปีก 901,029 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 1,381 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 675 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 39,199 ตัว แบ่งเป็น โค 58 ตัว กระบือ 5 ตัว สุกร 191 ตัว และสัตว์ปีก 38,945 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 341 ไร่ วงเงิน 56,095 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1 ราย สัตว์ตาย 10 ตัว วงเงิน 12,000 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 1 ต.ค. 69)

3.6 วาตภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 45 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร กระบี่ กาฬสินธุ์ กำแพงเพชร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ เชียงใหม่ เชียงราย ตรัง ตราด ตาก นครพนม นครราชสีมา นครศรีธรรมราช น่าน บุรีรัมย์ ปทุมธานี พะเยา พิจิตร เพชรบุรี เพชรบูรณ์ แพร่ มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน ระยอง ลำปาง ลำพูน ศรีสะเกษ สกลนคร สงขลา สตูล สระแก้ว สระบุรี สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี สุราษฎร์ธานี หนองคาย อุดรธานี อุตรดิตถ์ อุทัยธานี และอุบลราชธานี เกษตรกร 6,586 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 19,785 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 2,576 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 12,820 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 4,389 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,913 ราย พื้นที่ 7,031 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 102 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 6,031 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 898 ไร่ วงเงิน 15,870,699 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,759 ราย พื้นที่ 6,734 ไร่ วงเงิน 14,923,163 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ต.ค. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ และอุบลราชธานี เกษตรกร 3 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ (กระชัง) 104 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ (กระชัง) 54 ตรม. วงเงิน 19,872 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ 54 ตรม. วงเงิน 19,872 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ต.ค. 69)

ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

4. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

- เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง อุปโภค-บริโภค พืชไร่ และอุทกภัย ในช่วงฤดูฝน ปี 2569 จำนวน 1,914 เครื่อง ได้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อช่วยเหลือตามพื้นที่ประจำสัปดาห์ วันที่ 21 – 27 กันยายน 2569 งานระบายน้ำหลาก จำนวน 23 เครื่อง ในเขตจังหวัดสิงห์บุรี ฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี สมุทรสาคร ชุมพร และสงขลา

- เตรียมความพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ รวมทั้งหมด 203 คัน ประกอบด้วย ภาคเหนือ 54 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 49 คัน ภาคกลาง และภาคตะวันตก 37 คัน ภาคตะวันออก 25 คัน และภาคใต้ 38 คัน

5. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ก.ย. 69)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1.โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 16 จังหวัด (แพร่ แม่ฮ่องสอน อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สุรินทร์ หนองคาย อุบลราชธานี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และสงขลา) จำนวน 1,695.75 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 89.00 ไร่	- โรคไหม้ข้าว การใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม อัตรา 15-20 กิโลกรัมต่อไร่ การใช้ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสม การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 200 ลิตร การใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น ปทุมธานี 1 สุพรรณบุรี 1,2 กข 41
	2. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (เชียงราย นครราชสีมา บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์ และตราด) จำนวน 796.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 274.00 ไร่	- โรคขอบใบแห้ง ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน ไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลิส)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. เพลี้ยกระโดดหลังขาว 4. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 5. หนอนกอข้าว 6. แมลงบั่ว 7. เพลี้ยไฟ 8. โรคใบสีส้ม 9. หนู	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (เชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี) จำนวน 8,395.50 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2,624.75 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (กำแพงเพชร เชียงใหม่ เชียงราย พิจิตร เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน อุตรดิตถ์ เลย สุรินทร์ อุบลราชธานี และปราจีนบุรี) จำนวน 1,424.25 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 204.25 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (เชียงใหม่ ตาก เพชรบูรณ์ อุทัยธานี ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี และฉะเชิงเทรา) จำนวน 1,873.05 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 2.05 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และแม่ฮ่องสอน) จำนวน 599.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 258.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และอุตรดิตถ์) จำนวน 144.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 100.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ร้อยเอ็ด และอุดรธานี) จำนวน 163.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 10.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และชัยนาท) จำนวน 1,464.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- เพลี้ยกระโดดหลังขาว แนะนำปลูกข้าวพันธุ์ต้านทาน เมื่อตรวจพบมากกว่า 1 ตัวต่อต้น ให้ไขน้ำออกจากแปลงนา เพื่อควบคุมระดับน้ำในนาข้าว อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เพื่อใช้ควบคุมการระบาด ไม่ใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในปริมาณที่มากเกินไป เพราะจะทำให้ต้นข้าวอวบเหมาะแก่การเข้าทำลาย และควบคุมระดับน้ำในนาข้าว โดยการระบายน้ำออกเป็นครั้งคราวแบบเปียกสลับแห้ง - เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น มวนเขียวดูดไข่ และแมงมุมสุนัขป่า เพื่อช่วยควบคุมการระบาด ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนอย่างเหมาะสม ควบคุมระดับน้ำในนา ใช้วิธีเปียกสลับแห้ง และระบายน้ำออกเป็นระยะ หากพบเพลี้ยเกินระดับกำหนด ให้ใช้สารกำจัดแมลงที่เหมาะสมกับระยะการเจริญเติบโต - หนอนกอข้าว ไถกลบตอซังและจัดการน้ำ หลังเก็บเกี่ยว เพื่อทำลายหนอนและดักแด้ ปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อตัดวงจรชีวิตของหนอนกอข้าว ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนอย่างเหมาะสม ใช้แสงไฟล่อและทำลายตัวเต็มวัย เมื่อพบการระบาดรุนแรง หลีกเลี่ยงสารฆ่าแมลงชนิดเม็ด เพื่ออนุรักษ์แตนเบียนและศัตรูธรรมชาติ เมื่อพบข้าวยอดเหี่ยว 10–15% ในช่วง 3–4 สัปดาห์หลังหว่าน/ปักดำ ให้ใช้สารกำจัดแมลงชนิดพ่นน้ำตามคำแนะนำ - แมลงบั่ว กำจัดวัชพืชรอบแปลงนา ก่อนตกกล้าหรือหว่านข้าว เพื่อลดแหล่งอาศัยของแมลงบั่ว ปรับช่วงเวลาปลูกให้เหมาะสม โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อลดความรุนแรงของการระบาดหลีกเลี่ยงการปลูกหรือปักดำถี่ ในพื้นที่ที่มีการระบาดเป็นประจำ - เพลี้ยไฟ สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ และกำจัดวัชพืชในนา คันนา และรอบแปลง รักษาระดับน้ำ โดยเฉพาะข้าวระยะกล้า–หลังหว่าน 7 วัน ไม่ให้ข้าวขาดน้ำ เมื่อพบเพลี้ยไฟ ให้ไขน้ำท่วมยอดข้าว 1–2 วัน และเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าวตามคำแนะนำใช้สารกำจัดแมลงเมื่อระบาดรุนแรง โดยพ่นเมื่อพบใบข้าวม้วนมากกว่า 50% ในช่วงอายุ 10–15 วันหลังหว่าน - โรคใบสีส้ม ใช้พันธุ์ข้าวต้านทาน เช่น กข1 และ กข3 กำจัดวัชพืชและพืชอาศัย เพื่อลดแหล่งเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ ใช้สารกำจัดแมลงตามฉลาก โดยเลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่ง และเน้นกำจัดในระยะตัวอ่อนหลีกเลี่ยงการผสมสารหลายชนิด หรือผสมร่วมกับสารกำจัดโรคพืช/วัชพืช หลีกเลี่ยงสารกลุ่มไพรีทรอยด์สังเคราะห์ เช่น ไซเพอร์เมทริน ไซฮาโลทริน และเดลตาเมทริน - หนู สำรวจแปลงสม่ำเสมอ เพื่อเฝ้าระวังการระบาด ใช้วิธีกล เช่น กับดัก ขุดหนู และล้อมตีหนู โดยเน้นช่วงหลังเก็บเกี่ยว จัดการสภาพแวดล้อม ลดขนาดคันนาให้เล็กกว่า 30 ซม. และกำจัดวัชพืช/กองวัสดุที่เป็นแหล่งอาศัย ใช้ชีววิธี อนุรักษ์สัตว์ผู้ล่า เช่น นกแสก งู พังพอน และเหยี่ยว

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
มะพร้าว	1. ด้วงงวง	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 693.73 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 28.00 ไร่	- ด้วงงวง ใช้ตาข่ายดักจับด้วงงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลายทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) เพื่อกำจัดด้วงงวงในระยะหนอนและดักแด้ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ หรือชันผสมกับน้ำมันยางทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของด้วงงวงมะพร้าว
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 35 จังหวัด (เพชรบูรณ์ สุโขทัย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 24,155.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 180.50 ไร่	- หนอนหัวดำ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำปล่อยแตนเบียนไข่ทริโครแกรมมา (Trichogramma sp.) เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ และแนะนำการใช้สารเคมีอิมาเม็กตินเบนโซเอท 1.92% EC ในการป้องกันและกำจัดหนอนหัวดำ
	3. แมลงดำหนาม	พื้นที่ระบาด 22 จังหวัด (เพชรบูรณ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ชลบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,208.94 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 35.25 ไร่	- แมลงดำหนาม ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (Asecodes hipinarum) เพื่อควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าวปล่อยแตนเบียนเตตระสติคัส (Tetrastichus brontispae) เพื่อควบคุมดักแด้แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ
	4. ไรสี่ขามะพร้าว	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (กำแพงเพชร นครพนม บุรีรัมย์ นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช และสงขลา) จำนวน 1,045.85 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5.75 ไร่	- ไรสี่ขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไร ไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่ไรสี่ขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
	5. ด้วงแรด	พื้นที่ระบาด 31 จังหวัด (เพชรบูรณ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม สุรินทร์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,399.14 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 23.75 ไร่	- ด้วงแรด ใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ ในการกำจัดด้วงแรดในระยะหนอนและดักแด้ ใช้กับดักฟีโรโมนเพื่อล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และแนะนำการใช้สารเคมีกำจัดเมื่อพบการระบาดรุนแรง
ปาล์มน้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชลบุรี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 647.30 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 26.00 ไร่	- หนอนปลอกเล็ก ตัดทางใบที่ถูกหนอนปลอกเล็กกัดกินมาเผาทำลายทิ้งนอกแปลง แนะนำพ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบ 5 มิลลิลิตร พ่นให้ทั่วบริเวณใต้
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี กาญจนบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 344.75 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 106.00 ไร่	- หนอนหัวดำ ตัดทางใบและเก็บซากพืชที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทันที เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ และปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
	3. ด้วงแรด	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง สระแก้ว กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,226.85 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 43.25 ไร่	- ด้วงแรด ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) อัตรา 800 กรัมต่อกองล่อผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะหนอนและดักแด้
	4. ด้วงกุหลาบ	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 573.75 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 57.00 ไร่	

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. โรคลำต้นเน่า 6. โรคทะลายเน่า 7. โรคใบจุด 8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 11,195.68 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 14.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด ชุมพร กระบี่ นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,108.25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 125.25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 3,910.04 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5.25 ไร่	- ด้วงกุหลาบ ทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ และแนะนำเกษตรกรให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน (Sevin) 85% WP หรือคาร์โบซัลแฟน (carbosulfan) 20% EC ในการกำจัดด้วงกุหลาบ - โรคลำต้นเน่า ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาราดหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ผสมกับเชื้อไตรโคเดอร์มาเพื่อบำรุงต้นปาล์มน้ำมันให้แข็งแรง - โรคทะลายเน่า ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันช่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรคนำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง และทำความสะอาดสวนกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีอากาศถ่ายเท - โรคใบจุด กำจัดวัชพืชบริเวณรอบสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ ลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเมื่อพบการแพร่ระบาดของโรคใบจุด และแยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลาย - โรคใบจุดสาหร่าย ตัดทางใบที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ของสปอร์ไปยังต้นอื่น และแนะนำใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP เมื่อพบการระบาดรุนแรง
ยางพารา	1. โรครากขาว 2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา 3. โรคใบร่วงยางพารา 4. โรคหน้ายางแห้ง 5. โรคใบจุดนูน 6. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง สงขลา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,367.35 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 8.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (น่าน เพชรบูรณ์ สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ เลย หนองคาย อุดรธานี กระบี่ ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ยะลา สงขลา และสตูล) จำนวน 919,319.95 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 234.94 ไร่ พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (พะเยา แพร่ สุโขทัย มุกดาหาร หนองคาย อุบลราชธานี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา ระนอง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,780.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 82.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สกลนคร ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 5,047.71 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 12.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (หนองคาย) จำนวน 1,790.50 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (สกลนคร ตรัง และสตูล) จำนวน 79.56 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารารุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีด 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่งน้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบุ๋มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยางหยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีด ควรหยุดกรีด 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง - ใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคำแนะนำ เพื่อให้ใบที่ผลิออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พ้นระยะอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ
กาแฟ	1. โรคใบจุดตากบ 2. หนอนเจาะกิ่ง 3. มอดเจาะผลกาแฟ 4. หนู	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และเพชรบูรณ์) จำนวน 134.60 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และตาก) จำนวน 157.50 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ ตาก น่าน และแม่ฮ่องสอน) จำนวน 929.48 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 3.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 153.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 9.00 ไร่	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนกาแฟสีแดง/หนอนเจาะกิ่ง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่นสารฆ่าแมลงเฟนิโตรไธออน - วางกับดักสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ (เมทิลแอลกอฮอล์ : เอทิลแอลกอฮอล์ อัตรา 1 : 1) เติมสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ ใช้เชื้อราบิวเวอเรีย DOA B18 ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
มันสำปะหลัง	1. โรคใบด่างมันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 37 จังหวัด (กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี อุตรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี) จำนวน 846,897.47 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 27,475.83 ไร่	- โรคใบด่างมันสำปะหลัง ปลูกมันสำปะหลังที่เป็นพันธุ์ทนทานโรคและสะอาด ได้แก่ พันธุ์ระยอง 72 เกษตรศาสตร์ 50 และห้วยบง 60 และพันธุ์ต้านทานโรคใบด่าง ได้แก่ อิทธิ 1 อิทธิ 2 อิทธิ 3 หรือพันธุ์อื่น ๆ ที่หน่วยงานวิชาการรับรอง กำจัดแมลงหวี่ขาวยาสูบพาหะนำโรค โดยการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของแมลงหวี่ขาวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ด้วงเต่าตัวห้ำ หรือพ่นสารกำจัดแมลง imidacloprid 70% WG และเฝ้าระวังการระบาดของไวรัสใบด่างในพืชอาศัยอื่นๆ
	2. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร หนองคาย ชัยนาท สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี สระแก้ว และกาญจนบุรี) จำนวน 3,580.75 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไถและพรวนดิน เพื่อลดปริมาณของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่อยู่ในดิน และควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส และแตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเฉพาะจุดเมื่อพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง
	3. โรคพุ่มแจ้	พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ สกลนคร อุดรธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี และราชบุรี) จำนวน 3,876.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 14.50 ไร่	- โรคพุ่มแจ้ แนะนำให้ใช้ท่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์มันสำปะหลังที่ปลอดโรค กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัยของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์
	4. ไรแดงมันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (สุโขทัย อุตรดิตถ์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร สกลนคร หนองคาย และชลบุรี) จำนวน 7,857.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1,697.00 ไร่	- ไรแดง แก้ไขโดยการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของไรแดง เช่น ด้วงเต่าสตีธอรัส ด้วงปีกสั้น และไรตัวห้ำ หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน เมื่อพบการเข้าทำลายของไรแดงควรเก็บทิ้งหรือทำลาย เพื่อลดการเพิ่มปริมาณของไรแดง ในสภาพที่เหมาะสมอาจเกิดการระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเมื่อพบอาการ
	5. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ยโสธร สกลนคร และจันทบุรี) จำนวน 522.25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- เพลี้ยหอยเกล็ด หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ เมื่อพบการระบาดให้ถอนและเก็บต้นมันสำปะหลังนำไปทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก จากนั้นให้ฉีดพ่นด้วยสารฆ่าแมลง ให้ฉีดพ่นเฉพาะในจุดที่พบเพลี้ยหอยเกล็ดเข้าทำลาย
	6. โรคโคนเน่าหัวเน่า	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (มุกดาหาร และสระแก้ว) จำนวน 840.00 ไร่ <u>พื้นระบาดคงที่</u>	-โรคโคนเน่าหัวเน่า หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วโรยปูนขาวหรือราดด้วยสารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20-50 กรัม หรือฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณที่ถอนและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร
	7. หนู	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 607.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 35.00 ไร่	
	8. หนอนแมลงนูน	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กำแพงเพชร ขอนแก่น และบุรีรัมย์) จำนวน 200.02 ไร่ <u>พื้นระบาดคงที่</u>	
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (เชียงใหม่ อุตรดิตถ์ ขอนแก่น นครราชสีมา ชัยนาท จันทบุรี ชลบุรี ยะลา และสตูล) จำนวน 2,695.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 8.50 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
	2. หนู	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กำแพงเชร ตาก และแพร่) จำนวน 21,853.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 446.00 ไร่	- หนอนด้วงกินราก ไถพรวนดินหลายครั้งก่อนปลูก และตากดิน 7–14 วัน เพื่อพลิกไข่หนอนและดักแด้ขึ้นสู่ผิวดิน ใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม อัตราเชื้อสด 10 กิโลกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นหรือราดบริเวณโคนต้นและหน้าดินเพื่อควบคุมหนอนใต้ดิน ใช้สารเคมีกำจัดแมลง เนื่องจากหนอนด้วงอาศัยและกัดกินรากอยู่ใต้ดิน ให้ราดหรือพ่นสารลงบริเวณโคนต้นให้ตรงแนวราก เพื่อให้สารซึมลงสู่ดินและสัมผัสกับหนอนได้โดยตรง
	3. หนอนแมลงนูน	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 96.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ตราด และราชบุรี) จำนวน 198.50 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 4.00 ไร่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและปั่นตอเก่าสับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
อ้อย	1. หนอนกออ้อย	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุโขทัย กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุดรธานี ชัยนาท และชลบุรี) จำนวน 1,152.38 ไร่ การระบาดคงที่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย ปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคแส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์ม่า อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลาเย็น - แมลงหวี่ขาว หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบตัวเต็มวัยจำนวนมาก ใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย เพื่อช่วยลดการระบาด อนุรักษ์แมลงศัตรูธรรมชาติ เมื่อเริ่มพบการระบาด ให้พ่นเชื้อราบิวเวอเรีย อัตรา 250 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นในช่วงอากาศเย็นหรือความชื้นสัมพัทธ์สูง - หนอนแมลงนูน ไถพรวนดินหลายๆ ครั้งในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคมก่อนเริ่มปลูกพืช เพื่อทำลายไข่ ตัวหนอน และดักแด้ที่อยู่ในดิน การปลูกพืชหมุนเวียน ให้พักแปลงและปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน
	2. โรคใบขาวอ้อย	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม อำนาจเจริญ อุดรธานี และชลบุรี) จำนวน 15,235.74 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2.00 ไร่	
	3. โรคแส้ดำ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุโขทัย และอุทัยธานี) จำนวน 356.00 ไร่ การรระบาดคงที่	
	4. แมลงหวี่ขาว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครสวรรค์ และเพชรบูรณ์) จำนวน 24,248.00 ไร่ การระบาดลดลง 23,163.00 ไร่	
	5. หนอนแมลงนูน	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 315.00 ไร่ การระบาดคงที่	
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ตาก จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 383.20 ไร่ การระบาดลดลง 30.00 ไร่	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโพรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอะมีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอะมีทอกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์ไกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซ์อัตรา 40 มล. -โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช - หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสมไวต์ออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ - เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจั๊กจั่นฝอยระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือไซเพอร์เมทริน/โฟซาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน - เมื่อพบคราบราสีดำ พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดำ และสารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง
	2. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (แพร่ จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 802.50 ไร่ การระบาดลดลง 0.75 ไร่	
	3. เพลี้ยไก่แจ้	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,077.65 ไร่ การระบาดลดลง 88.10 ไร่	
	4. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร นราธิวาส ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 72.97 ไร่ การระบาดลดลง 11.25 ไร่	
	5. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สุราษฎร์ธานี และสงขลา) จำนวน 468.92 ไร่ การระบาดลดลง 1.00 ไร่	
	6. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 625.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1.00 ไร่	
	7. โรครากเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (ตาก นนทบุรี จันทบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 4,971.29 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 98.13 ไร่	
	8. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา ระนอง สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 2,136.14 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 47.25 ไร่	

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	9. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,291.75 ไร่ การระบาดลดลง 11.00 ไร่	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ ผสมน้ำข้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด - ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน - มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้นทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้ - หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขย่ากิ่ง ตัวหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน - หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัดวัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดเพียงเล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโปรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่า ควรทำการฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือ เมตาแลกซิลผสมแมนโคแซป หรือ ฟอสเอทธิล อะลูมินั่ม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง
	10. เพลี้ยจั๊กจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,355.50 ไร่ การระบาดลดลง 52.50 ไร่	
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร พังงา ยะลา นครศรีธรรมราช สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 68.70 ไร่ การระบาดลดลง 24.00 ไร่	
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ชุมพร และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 249.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 0.50 ไร่	
	13. มอดเจาะลำต้นทุเรียน	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (มุกดาหาร จันทบุรี ตราด ชุมพร นราธิวาส และยะลา) จำนวน 278.75 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6.00 ไร่	
	14. หนอนกินใบทุเรียน	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุรินทร์ จันทบุรี ระยอง ชุมพร และตราด) จำนวน 263.25 ไร่ การระบาดลดลง 4.00 ไร่	
	15. โรคกิ่งแห้งทุเรียน	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 547.10 ไร่ การระบาดลดลง 5.50 ไร่	
	16. โรคแอนแทรคโนส	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (เพชรบูรณ์ จันทบุรี ระยอง ชุมพร ตรัง และยะลา) จำนวน 561.60 ไร่ การระบาดลดลง 6.00 ไร่	
	17. หนอนเจาะเมล็ด	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สระบุรี กระบี่ นราธิวาส นครศรีธรรมราช และยะลา) จำนวน 74.95 ไร่ การระบาดลดลง 0.65 ไร่	
	18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร นราธวาส และยะลา) จำนวน 66.10 ไร่ การระบาดลดลง 5.00 ไร่	
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตาก เพชรบูรณ์ จันทบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 183.05 ไร่ การระบาดลดลง 45.95 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง -ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่น นำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
	2. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตาก จันทบุรี และนราธิวาส) จำนวน 224 ไร่ การระบาดลดลง 6.00 ไร่	
	3. หนอนคืบกินใบ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 158.75 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 9.00 ไร่	
	4. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และจันทบุรี) จำนวน 108.00 ไร่ การระบาดลดลง 7.00 ไร่	
	5.หนอนกินช่อดอก	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่	
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา) จำนวน 236.70 ไร่ การระบาดลดลง 1.00 ไร่	- ช่วงฤดูแล้งขณะที่มังคุดอยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง คือ ระยะก่อนดอกบาน 7 วัน ขณะดอกบาน และหลังบานแล้ว 7 วัน หากเป็นการระบาดนอกฤดูการออกดอกติดผล

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. หนอนกินใบ 3. หนอนชอนใบ 4. โรคใบจุด 5. โรคใบจุดสาหร่าย 6. โรคแอนแทรคโนส 7. โรคใบแห้งและขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ยะลา และพังงา) จำนวน 602.50 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 338.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 9.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช พังงา และชุมพร) จำนวน 238.75 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 540.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 23.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 56.25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 15.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 4.00 ไร่	ควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟเฉลี่ยเกิน 1 ตัวต่อยอด - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลง ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณแปลงหรือข้างแปลง ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ดูแลการตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม ไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบ เพื่อให้มังคุดได้รับแสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโปรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่โล่งแจ้งที่แสงแดดจัดเกินไป ตัดแต่งกิ่งและใบที่แน่นทึบออก เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก และในช่วงฤดูแล้ง ควรให้น้ำอย่างเพียงพอล
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด 4. หนอนคืบกินใบ 5. โรคไรกำมะหยี่ 6. หนอนม้วนใบ 7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ ตาก แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 478.25 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 71.25 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 570.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 48.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 414.25 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 49.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 28.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 31.25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 45.25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 9.50 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบตาไซฟลูทริน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแด้ไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมป์ดาไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกไรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโตฟอส ในอัตรา 20 ซีซี. /น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี. /น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโตฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

6. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ข้อมูลวันที่ 5 – 6 ตุลาคม 2569

ปัจจุบันมีทั้งหมด 11 จังหวัด 29 จุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา นครพนม บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี ชลบุรี กาฬสินธุ์ สระแก้ว ศรีสะเกษ มุกดาหาร และจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัด ควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 3 ตัว ในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ นครพนม และจังหวัดสระแก้ว

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 180 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ระยอง สระแก้ว ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีษะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย อุดรธานี เชียงราย ตาก นครศรีธรรมราช และจังหวัดระนอง